

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cod. Biblia sacra (omisso Psalterio)

Biblia sacra (omisso Psalterio) - Lichtenthal 13

Lichtenthal (?), [um 1300]

Baruch

[urn:nbn:de:bsz:31-35330](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-35330)

erant post se in babilone & mutauit
uestimenta carceris ei & comedebat
panē corā eo semp cunctis dieb' uite
sue & cibaria ei cibaria ppetua da
bant' ei a rege babilonis statuta per
singlōs dies . usq; ad diem mortis sue.
cunctis dieb' uite ei'. **De oratione &
sacrificio p uita nabuchodonosor regis.**

Hec uerba
libri q̄ scripsit
baruch filius
nerie filij ma
asie filij sede
chie filij sedi
filij helchie i
babilonia in
anno quinto in septima die mensis in
tempe quo ceperunt chaldei ierlm &
succenderūt eā igni . Et legit baruch
u'ba libri hui' ad aures iechonie filij
ioachim regis iuda . & ad aures uniu'si
ppli uenientis ad librū & ad aures
potentū filioꝝ regū & ad aures p̄bi
teroz & ad aures ppli a minimo usq;
ad magnū eoz habitantū babiloni
a ad flumē sudi . Qui audientes plo
rabant & ieiunabant & orabant in
conspectu dñi & collegē ut pecuniā
scdm qd̄ potuit unū cuiq; man' &
miserē ad ioachim filiū helchie in ie
rusalem . filij saloni sacerdotē & ad sa
cerdotes & ad omnē pplm q̄ inuenti sūt

cū eo in ierlm cū accipet uasa templi
dñi q̄ ablata fuerant de templo re
uocare in terrā iuda decima die mensis
suiam uasa argentea que fecit sede
chias filij iosie rex iuda . Post quā
cep̄ nabuchodonosor rex babilonis
iechonīā & uinctos & principes &
potentes & pplm terre ab ierlm et
duxit eos in babiloniā & dixerunt .
**Ecce misim' ad uos pecunias de quib'
emite holocaustomata & thus & fa
cite manna & offerete p peccato ad a
ram dñi dei nr̄i & orate p uita nabu
chodonosor regis babilonie & p uita
balthasar filij ei' ut sint dies eoz sic
dies celi sup terram & det dñs uirtutē
nob' & illuminet oculos nr̄os ut uiua
m' sub umbra nabuchodonosor regis
babilonie & sub umbra balthasar
filij & seruiam' eis multis dieb' & in
ueniam' grām in conspectu ei' . Et p
nobis ipsis orate ad dñm dñm nr̄m
c̄ja peccauim' dñō deo nr̄o & n̄ est au
sus furor ei' a nobis usq; in hunc diem .
& legite librū istū q̄ misim' ad uos reci
tari in templo dñi in die sollempni & in
die oportuno & dicetis . Dñs deo nr̄o
iusticia . nobis autē confusio faciei nr̄e
sic est dies hec om̄i iuda & habitantib'
in ierlm regib' nr̄is & principib' nr̄is
sacerdotib' nr̄is & pplis nr̄is & patrib'
nr̄is . Peccauim' ante dñm nr̄m & n̄**

credidimus diffidentes in eū . & n̄
 sumus subiectabiles illi & n̄ obaudiui
 m̄ uocē dñi nr̄i ut ambularem̄ i mā
 datis ei que dedit nob̄ a die q̄ eduxit
 patres nr̄os de t̄ra egypti usq; in hūc
 diē . **Etiam** incredibiles ad dñm dñm nr̄m
 & dissipati recessim̄ ne audirem̄ uocē
 ip̄i . & adheserunt nobis om̄ia mala
 & maledictiones que constituit dñs moy
 si seruo suo q̄ eduxit patres nr̄os de t̄ra
 egypti dare nobis t̄ram fluentē lac &
 mel sic hodierna die . **Et n̄** audiuim̄
 uocē dñi dei nr̄i sc̄dm̄ om̄ia ūba p̄
 phetarū quos misit ad nos & ibim̄
 unquiscp; in sensū cordis nr̄i malig
 ni opari dñs alienus facientes mala
 ante oculos dñi dei nr̄i . **II.**

Propt̄ qd̄ statuit dñs d̄s noster ūbā
 suū qd̄ locut̄ est ad nos & ad iu
 dices nr̄os q̄ iudicauerūt isrl̄ . & reges
 nr̄os & ad principes nr̄os & ad omnē
 isrl̄ . ut adduceret dñs sup̄ nos mala
 magna que n̄ s̄t sc̄a sub celo . quēadmo
 dū sc̄a s̄t in ierlm̄ . sc̄dm̄ que scripta s̄t
 in lege moysi . ut manducaret homo
 carnes filij sui & carnes filie sue . **Et de**
 dit nos sub manū regū omnium qui sunt
 in circuitu nr̄o . **improprium** & desola
 tionē in omnib; locis qua nos dispersit
 dñs & facti sumus sicut & n̄ supra . q̄a
 peccauim̄ dño deo nr̄o n̄ obaudiendo
 uocē ip̄ius . **Unde** deo nr̄o iusticia :

nobis aut̄ & patrib; nr̄is confusio faciei
 sic est dies hec qua locutus est dñs sup̄
 nos om̄ia mala hec . que & uenerūt
 sup̄ nos . **Et n̄** sumus desp̄cati faciem dñi
 dei nr̄i ut reuertemur unquiscp; nr̄m
 a uis nr̄is pessimus . **Et** uigilauit dñs
 in malis & adduxit ea sup̄ nos quia ius
 tus est dñs in omnib; opib; suis que manda
 uit nobis & n̄ audiuim̄ uocē ip̄i ut ue
 m̄ in p̄ceptis dñi que dedit ante faciem
 nr̄am . **Et nūc** dñe d̄s isrl̄ q̄ eduxisti po
 pulum tuū de t̄ra egypti in manu ua
 lida & in signa & in prodigijs & in uir
 tute tua magna & in br̄chio excelso
 & fecisti t̄ nom̄ sic̄ dies est iste . peccau
 imus impie egim̄ inique gessimus dñe
 d̄s noster in omnib; iusticijs tuis . **Auer**
 tat̄ ira tua a nob; : quia derelicti sumus
 pauci int̄ gentes ubi dispersisti nos . **Et**
 audi dñe p̄ces nr̄as & orationes nr̄as
 & edue nos p̄p̄ te & da nobis inuēitē
 gr̄am ante faciē eorū qui nos abduxerunt
 ut sciat om̄is t̄ra quia tu es d̄s
 d̄s nr̄ . & quia nom̄ tuū inuocatum
 est sup̄ isrl̄ & sup̄ genus ip̄i . **Respice**
 dñe de domo sc̄a tua in nos : & inclina
 aurē tuā & audi : ap̄i oculos tuos & ui
 de quia n̄ mortui q̄ sunt in f̄no quorū
 sp̄s accep̄ est a uiscerib; suis . **Dabunt**
 honorē & iustificationē dño . s; anima
 que tristis est sup̄ magnitudinē mali
 cie sue & incedit turua & infirmus

& ocli deficientes & anima esuriens
 dat t̄ glam & iusticiā dño : quia nō
 scdm iusticias patrū nr̄oz nos fundi
 m̄ m̄iam ante conspectū tuū dñe ds isrl̄.
 s; quia misisti nā tuā & furorē tuū su
 p nos sic locut' est in manu puerorū tu
 orū pphay dicens. Sic dicit dñs. Incli
 nate humerū ur̄m & ceruicē ur̄am.
 & opa facite regis babylonis & sedebi
 tis intra q̄ dedi patrīb' ur̄is. **Q**d si n̄
 audieritis uocē dñi dei nr̄i opati regi
 babylonie defectiōne faciā de ciuitati
 b' iuda & aforis ierlm̄. & auferā a uo
 bis uocē iocunditatis & uocē gaudi
 morū & uocē sponsi & uocē sponse.
 & erit om̄is t̄ra sine uestigio & in
 habitantib' in ea. **E**t n̄ audierit uocē
 tuā ut oparent' regi babylonie. & sta
 tuisti ūba tua que locut' es in manib'
 puerorū tuorū pphay ut pferrent' os
 sa regū nr̄oz & ossa patrū nr̄oz de lo
 co suo. **E**cce s̄t p̄iecta in calore solis
 & in gelu noctis. & mortui s̄t in dolo
 rib' pessimis in fame & in gladio & in
 emissionē. **E**t posuisti templū in q̄
 inuocatiū est nom̄ tuū in ipso sic est
 dies hec p̄t iniquitatē dom' isrl̄ &
 dom' iuda. & fecisti nobis dñe ds nost'
 scdm omnē benignitatē tuā & scdm om̄
 nē miserationē tuā illā magnā quā
 locut' es in manu pueri tui moysi
 in die qua p̄cepisti ei scribē legē tuā

coram filiis isrl̄ dicens. **S**i n̄ ob audi
 eritis uocē meā ambitio hec magna &
 multa conuertet' in minimū int' gen
 tes quo ego dispdam illos q̄a scio qd me
 n̄ audeat p̄ls. **P**opulus enī est dura
 ceruice & conitēs ad cor suū intra cap
 tuitatis sue. & sciēt quia ego sum
 dñs ds eorū. & dabo eis cor & audient
 aures. & laudabunt me intra captiui
 tatis sue. & memores erēt nominis mei
 & auertent se a dorso suo duro & a ma
 lignitatib' suis. quia reminiscēt'
 mā patrū suorū q̄ peccauerūt in me.
 & reuocabo illos in t̄ram q̄ iurauī pa
 trīb' illoz abraham ysaac & iacob. &
 dñabunt' ei & multiplicabo eos & n̄
 minorabunt'. **E**t statuā illis testam̄
 tū alterū sempiternū ut sim illis in
 dñs & ipsi in erēt in pplm̄. & n̄ moue
 bo ampli' pplm̄ meū filios isrl̄ a terra
 q̄ dedi illis. **Caplm̄. III.**

Et nunc dñe om̄ps ds isrl̄ aīa in
 angustis & spe anx̄i clamat ad
 te. **A**udi dñe & miserere quia ds es mi
 sericors. & miserere ur̄i quia peccatum'
 ante te. quia s̄ sedes in sempiternū
 & nos p̄ibim' in euū. **H**ūc om̄ps ds
 isrl̄ audi nē orationē mortuorū isrl̄
 & filioz ip̄oz. quia peccauerūt ante
 te. & n̄ audierūt uocē dñi dei sui &
 agglutinata s̄t nobis mala. **N**oli
 meminisse iniquitates p̄tū nr̄oz

Et memento manū tue & nominis tui
 in tempore isto: quia tu es dñe dñs n̄r
 & laudabim̄ te dñe: quia p̄ hoc de-
 disti nom̄ tuū in cordib⁹ n̄ris ut i-
 uocem⁹ nom̄ tuū & laudem⁹ te in cap-
 tuitate n̄ra: quia conuertem⁹ iniqui-
 tatē patrū n̄rōꝝ qui peccauerūt
 ante te. Et ecce nos hodie in captiui-
 tate n̄ra sum⁹: quo nos disperdisti
 in imp̄rium & in maledictum
 & in peccatū sc̄dm̄ om̄s iniquita-
 tes patrū n̄rōꝝ: q̄ discesserūt a
 te dñe dñs noster.

**De doctrina
 ecclesiastica inicit. III.**

Audi isrl̄ mandata uite: auri-
 b⁹ p̄cipe ut scias prudentiā.
 Quid est isrl̄ qd̄ in terra inimicōꝝ
 es. inueterasti in tra aliena. com-
 quatus es cū mortuis: deputat⁹
 es cū descendētib⁹ in infernum.
 Dereliquisti fontē sapie. Si in uia
 dei ambulasses: habitasses utiq̄
 in pace sempiterna. Dilce ubi sit pru-
 dentiā. ubi sit uirt⁹: ubi sit intel-
 lect⁹: ut scias simul ū sit longeu-
 tas uite & uirt⁹: ubi sit lumen
 oclōꝝ & pax. Quis inuenit locū
 ei⁹: & quis intrauit in thesauros
 ei⁹. Vbi sunt principes gentium
 & q̄ dñant sup̄ bestias que sūt sup̄
 tram: q̄ in arib⁹ celi ludunt & q̄
 argentū thesaurizant & aurum

in quo confidunt homines: & n̄ est finis
 acquisitionis eoz. qui argentū fabri-
 cant & solliciti sunt. nec est inuentio
 opm̄ eoz. Exterminati sūt & ad infe-
 ros descenderūt: & alij in loco eoz sicut
 reuertūt. Iuuenes uiderūt lumen & habi-
 tauerūt sup̄ tram: uia autē discipline
 ignorauerūt neq̄ intellexerūt semitas
 ei⁹: neq̄ filij eoz susceperūt eā. A fa-
 cie enī ip̄oz longe sc̄a est. Non ē au-
 dita in chanaan: neq̄ uisa est in the-
 man. filij q̄ agar qui exquisierūt pru-
 dentiā que de tra est. & negociatores t̄s
 & themā & fabulatores & exquisitores
 intelligentie: uia autē sapie nescierūt:
 neq̄ cōmemorati sūt semitas ei⁹. Quid
 quā magna est dom⁹ dei & ingens loc⁹
 possessionis ei⁹: magn⁹ & n̄ habet finē:
 excelsus & immensus. Vbi fuerūt gigan-
 tes nominati illi q̄ ab initio fuerūt:
 statura magna scientes bellū. Nō
 hos elegit dñs: neq̄ uia discipline de-
 dit illis: p̄pterea pierunt. Et quia n̄
 habuerūt sapientiam interierūt p̄t suā
 insipientiā. Quis ascendit in celū et
 accepit eā: & deduxit eā de nubibus.
 Quis transfretauit mare & inuenit
 eā: & attulit sup̄ aurū electum. Nō
 est q̄ possit scire uias ei⁹ neq̄ q̄ exqui-
 rat semitas ei⁹: s̄ q̄ sit uniuersa no-
 uit eā & inuenit eā prudentia sua:
 q̄ preparat tram in et̄no tempore & re-

plenuit eam pecudibus & quadrupedibus: qui
emittit lumen & uadit: & uocat illud
& obaudit ei in tremore. **S**telle autem
lumen dederunt in custodibus suis
& letate sunt: uocate sunt & dixerunt
assumus: & luxerunt ei cum iocundi

Hic de xpo loquitur. **H**ic est deus uoster: non estimabit alius
aduersus eum. **H**ic adiuuauerit
omnem uiam discipline: & tradidit illam
puero suo iacob: & israel electo suo. **P**otest
habet interris uisus est: & cum hominibus
conuersatus est. **H**ic liber mandatorum
dei: & lex que est in eum. **O**mnis qui te-
nent eam ad uitam: qui autem dereliquerit
eam in morte. **C**onuertere iacob: & appre-
hende eam. **A**mbula per uiam ad splendo-
rem eius contra lumen eius: nec tradas
alteri gloriam tuam: & dignitatem tuam
genti alienigene. **B**eati sumus israel:
quod que deo placent nobis mani-
festa sunt. **A**nime quiores esto populus dei
memorabilis israel. **V**enerudati estis
gentibus non in portionem: sed propter quod in
terra ad inuidiam prouocastis dominum tra-
diti estis aduersarius. **E**xacerbastis e-
nim eum qui fecit uos dominum eternum: imo-
lantes demonibus & non deo. **O**bliti enim
estis dominum qui nutriuit uos: & contul-
tastis nutricem uestram iherusalem. **V**idi enim
inuidiam a deo uenientem uobis &
dixi. **A**udite confines syon: adduxit

enim in deus luctum magnum. **V**idi enim
captiuitatem populi mei filiorum meorum &
filiarum quam supduxit illis eternus.
Nutruum enim illos cum iocunditate:
dimisi autem illos cum fletu & luctu. **Vox**
ecclie in persecutione de penitentibus & uiribus.

Nemo gaudeat super me uiduam
& desolatam. **A** multis delicta
sum propter peccata filiorum meorum: quia de-
clinauerunt a lege dei. **I**usticias autem
eius nescierunt: neque ambulauerunt per uias
mandatorum dei: neque per semitas ueritatis
eius cum iusticiis ingressi sunt. **V**eniant
confines syon: & memorentur captiui-
tatem filiorum & filiarum mearum quod supduxit
illis altissimus. **A**dduxit enim super illos gen-
tem de longinquo: gentem improbam &
alteri lingue: quod non sunt reuerenti semini:
neque pueros miserati sunt & adduxerunt
dilectos uidue: & a filiis iudam deso-
lauerunt. **E**go autem quid possum adiuua-
re uos? **Q**ui enim adduxit super uos ma-
la: ipse uos eripiet de manibus inimicorum
uestrorum. **A**mbulate filii ambulante.
Ego autem derelicta sum sola. **E**xue me
stola pacis: indue autem me sacco obsecra-
tionis: & clamabo ad altissimum diebus
meis. **A**nime quiores estote filii: cla-
mate ad dominum: & eripiet uos de manu
principum iniquorum. **E**go autem speraui
in eternum salutem uestram: & uenit in gau-
dium a sancto super misericordiam que ueniet uobis ab

eterno saluari nro. Emisit enim nos
 cum luctu & ploratu: reducet autem
 uos dñs cum gaudio & iocunditate
 in sempiternum. Sicut enim uideret uir-
 tute syon captiuitatem nram: sic uide-
 bunt & in celeritate salutem nram a
 deo: que supueniet uobis cum honore
 magno & splendore eterno. Filij pacien-
 ter sustinete nram que supuenit uobis
 Psecutus est enim de inimicus tuus: & ci-
 to uidebis portionem ipsius: & sup cer-
 uices ipsius ascendes. Melicari mei am-
 bulauerunt uias aspas. Ducti sunt enim ut
 grex directus ab inimicis. Animequi-
 ores estote filij: & proclamate ad deum.
 Erat enim memoria nra ab eo q̄ duxit
 uos. Sic enim fuit sensus uester ut ex-
 taretis a deo: decies tantum uerum con-
 uertentes requiretis eum. Qui enim in-
 duxit uobis mala: ipse rursum addu-
 cet uobis iocunditatem sempiternam cum
 salute nra. Animequior esto ierlm:
 exhortatur enim te qui te nominauit.
 Innocentes parebunt qui te uexauerunt:
 & qui gratulati sunt in tua puniēte. Ci-
 uitates cui seruerunt filij tui puniēte:
 que accepit filios tuos. Sic enim gauisa
 est in ruina tua & letata est in tuo ca-
 su: sic contristabit in sua desolatione.
 & amputabit exultatio multitudinis
 ei: & gaudimonium eius erit in luctu.
 Ignis enim supueniet ei ab eterno in lon-

gicurus diebus: & habitabit a demoniis
 in multitudinem temporis. Circumspice
 ierlm ad occidentem: & uide iocundita-
 tem a deo t̄ uenientem. Ecce enim ueniunt
 filij tui quos dimisisti dispersos. ueni-
 unt autem collecti ab oriente usq; ad oc-
 cidentem in uerbo s̄i gaudentes in hono-
 re dei. **De gla eccle & resurrectione scoꝝ. V.**

Sxue te ierlm stolam luctus & uexa-
 tionis tue: & induet te decorem
 & honorem eius que a deo t̄ est sempit-
 ne glie. Circumdato te dyplonde dō ius-
 titie: & imponet mitram capiti tuo ho-
 noris eterni. Dñs enim ostendit splendorem
 suum in te: qd̄ sub celo est. Nominabit
 enim t̄ nom tuum a deo in sempiternum:
 pax iusticie & honor pietatis. Exurge
 ierlm & sta in excelsis & circūspice ad
 orientem: & uide collectos filios tuos ab
 oriente sole usq; ad occidentem in uerbo s̄i:
 gaudentes dei memoria. Exierunt enim
 abste pedibus ducti ab inimicis: addu-
 cet autem illos dñs ad te portatos in hono-
 re sic filios regni. Constituit enim dñs
 humiliare omnem montem excelsum & ru-
 pes phennes: conuallesq; replere ineq-
 litate terre: ut ambulet isrl̄ diligenter
 in honore dei. Obumbrauerunt autem & sil-
 ue & omne lignum suauitatis isrl̄ ex
 mandato di. Adducet enim dñs isrl̄ cum
 iocunditate in lumine maiestatis
 sue: cum misericordia & iusticia que est ab ipso.

Explicit prophetia ierlm. Incipit exem-
plū eiusdem epistole quā misit ie-
renias ad abductos captivos in ba-
byloniā a rege babyloniorū ut nunti-
aret illi scdm qd̄ p̄ceptū est illi a deo. VI.

Propter peccata que peccastis
ante dñi abducentini in ba-
byloniā captivi a nabuchodonosor re-
ge babylonie. Ingressi itaq; eritis in
babyloniā illic annis plurimis & tem-
pib; longis: usq; ad generationes septē.
Post hoc autem: educam uos inde
cū pace. Tunc autē uidebitis in ba-
bylonia deos aureos & argenteos &
lapideos & ligneos in humeros porta-
ri: ostentantes metū gentib;. Videte
ḡ ne & uos similes efficiamini factis
alienis & metuatis: & met' uos ca-
piat in eis. Vna itaq; turba de retro
& ab ante adorante: ducite in cordib;
uris. Te oportet adorari dñe. Angl's
autē meus uobiscū est. Ipe autē ex q̄-
ram aīas uris. Nam ligna ip̄oz
polita a fabro. ipsa etiā manūata &
in argentata falsa sūt & n̄ possunt loq̄:
& sic uirgini amanti ornamenta: ita
accepto auro fabricata sūt. Coronas
certe aīeas habent sup̄ capita sua
dñi eoz. Unde subtrahunt sacerdote'
ab eis aurū & argentū: & erogant illō
in semetip̄os. Dant autē ex ip̄o p̄stru-
tis & meretrices ornant: & iterū cū

recepunt illō a meretricib; ornant
deos suos. Hū autē n̄ liberant' ab eru-
gine & tinea. Optis autē illis ueste
purpurea: extergent faciē illoz p̄
puluerē domi: qui est plurimū int'
eos. Scepterū autē habet ut homo
sic iudex regionis: qui in se peccan-
tē n̄ interficit. Habet etiā gladiū
in manu & securam: se autē de bello
& a latronib; n̄ liberat. Unde uob
notū sit quia n̄ sūt dñi. Ne ḡ uene-
remini eos. Sic enī uas hominis
contractū inutile efficit': tales sūt &
dñi eoz. Constitutis illis in domo
ochi eoz pleni sūt puluere a pedib;
introeuntū: & sic alicui q̄ regē
offendit circumsepte sūt ianue: &
sic ad sepulchrū adducto mortuo
ita tutant sacerdotes ostia clausu-
ris & seris ne a latronib; expolient'.
Lucernas accendūt illis etquidē
multas: ex quib; uidere ullam pos-
sūt. Sunt autē sic trabes in domo:
corda uero eoz dicunt' elingere ser-
pentes qui de tra sūt. dñi comedunt
eos & uestimentū eoz & n̄ sentiūt.
Fugie sunt facies eoz a fumo q̄
in domo sit. Supra corp' eoz & su-
pra caput uolant noctue & hyrim-
dones & aues etiā: similit' & canne.
Unde scietis quia n̄ sūt dñi. Ne ḡ ti-
mueritis eos. Aurū etiā qd̄ habēt

ad speciem est : & nisi aliquis exte-
serit eruginem n̄ fulgebunt. Neq̄
enī dū conflant̄ sentiebant. Ex
omni pretio empta sunt : in q̄b̄
spe n̄ est in ipsis. Sine pedibus
in humeris portant̄ : ostentantes
ignobilitatē suā hominib̄. Confun-
dent̄ enī q̄ colunt ea. Propterea si
cecidert̄ intra a semet ipsis n̄ sur-
gent : neq̄ si quis eū statuerit rec-
tū p̄ semetipm̄ stabit : s̄ sic mor-
tuis munera eoz̄ ipsis apponent̄.
Hostias illoz̄ sacerdotes ipsoz̄ uen-
dunt & abutunt̄ : Similiter & mu-
lieres eoz̄ decerpentes neq̄ infirmo
neq̄ mendicanti aliquid impit̄.
De sacrificiis eoz̄ fete & mensura-
te contingunt. Sciētes itaq̄ ex
hīs quia n̄ s̄t̄ dī : ne timeatis eos.
Vnde enī uocant̄ dī. Quia mu-
lieres apponunt dīs argenteis & au-
reis & ligneis : & in domib̄ eoz̄ sac-
dotes sedent habentes tunicas scissas
& capita & barbam rasam : quoz̄
capita nuda sunt. Rugunt aut̄
clamantes contra deos suos : sicut
in cena mortuū. Et uestimenta e-
oz̄ auferunt sacerdotes : & uestiūt
uxores suas & filios suos. Neq̄
si quid mali patiunt̄ in aliquo ne-
q̄ si q̄d bonū poterit retribuere. Ne-
q̄ regem regioni constituere possit̄

neq̄ auferre : Similit̄ neq̄ diuitias
dare possunt neq̄ malū retribuere.
Si quis illis uocū uouerit & n̄ reddi-
derit : nec hoc requirent. Homine a
morte n̄ liberant : neq̄ infirmū a po-
tentiore eripiunt. Homine cecū ad
uisū n̄ restituent : de necessitate ho-
mine n̄ liberabunt. Vidue n̄ mise-
rebunt̄ : neq̄ orphanis benefacient.
Lapidib̄ de monte similes dī eoz̄
lignei & lapidei & argentei & aurei :
qui aut̄ colunt illa confundent̄. Quo-
modo ḡ estimandū esse illos deos aut̄
dicendū : adhuc enī ipsis chaldeis n̄
honorantib̄ ea. Qui cū audierunt mu-
tū n̄ posse loqui : offerunt illū ad bel-
postulantes ab eo loqui : quasi possit̄
sentire q̄m̄ n̄ habent motū. Et ipsi cū
intellegerunt : relinquent ea. Sensū
enī n̄ habent ipsi dī illoz̄. Mulieres
aut̄ circumdatis fimb̄ in uis sedent :
succedentes ossa oliuaz̄. Cū aut̄ aliq̄
ex ipsis attracta ab aliquo transeunte
dormierit : p̄cime sue exprobrat q̄d ea
n̄ sit digna habita sic ip̄a : neq̄ fimb̄
ei disrupt̄ sit. Omnia aut̄ q̄ illis fiūt
falsa s̄t̄. Quomodo ḡ estimandū aut̄ di-
cendū est. esse illos deos. A fabricis aut̄
& ab aurificib̄ facta sunt nichil aliud
erunt. nisi id q̄d uolunt esse sacerdotes
& aurifices. Ipsi etiā q̄ ea faciunt n̄
sunt multi tempis. Numq̄ ḡ possit̄

que ab ipsis fabricata sunt esse
 dii. Reliquerunt ergo falsa et oppro-
 brium postea futuris. Jam cum
 supervenerit illis prelium et mala: co-
 gitant post se sacerdotes ubi se abs-
 condant cum illis. Quomodo ergo senti-
 ri debeant quomodo dii sunt: qui nec de bel-
 lo se liberant: nec de malis se recipi-
 unt. Jam cum sint lignea et mau-
 rata et margaritata: sciet postea quod
 a falsa sunt gentibus univrsis et regibus
 que manifestata sunt quia non sunt dii
 sed opera manuum hominum: et nullum
 opus dei in illis. Unde ergo notum est
 quia non sunt dii sed opera manuum: et nul-
 lum opus dei in ipsis est. Regem regi-
 oni non sustinent: pluviam hominibus
 non dabunt: iudicium quod non discernent
 nec regionem liberabunt ab iniuria:
 quia nichil possunt sicut cornicula in
 ter medium celi et terre. Etenim cum
 ceciderit ignis in domum deorum ligne-
 orum aureorum et argenteorum sacerdotes
 quidem ipsorum fugient et liberabunt:
 ipsi vero sicut trabes in medio combu-
 rent. Regi autem et bello non resistunt.
 Quomodo ergo estimandum est aut di-
 cendum quia dii sunt. Non a fictis
 nec a latronibus se liberabunt dii lig-
 nei et lapidei et mairati et marga-
 tati: quibus huiusmodi fortiores sunt aurum
 et argentum et uestimentum quo opti-

sunt auferent illis et abibunt: nec
 sibi auxilium ferunt. Itaque melius est
 esse regem ostentantem virtutem suam
 aut vas in domo utile: in quo glori-
 abitur qui possidet illud quam falsi dii.
 Sol quidem et luna et sidera cum sint
 splendida et emissa ad utilitates: ob-
 audiunt. Similiter et fulgur cum appa-
 ruerit perspicuum est. In ipsum autem et spec-
 in omni regione spirat: et nubes quibus
 cum imperium fuit a deo pambulare u-
 niuersum orbem: proficiunt quod imperium
 est eis. Ignis etiam missus desuper ut con-
 sumat montes et silvas: facit quod precep-
 tum est ei. Hec autem nec species nec vir-
 tutibus unum eorum similia sunt. Unde nec
 estimandum est nec dicendum esse illos
 deos: quando non possunt nec iudicium
 iudicare nec facere hominibus. Scien-
 tes itaque quia non sunt dii: ne ergo timu-
 eritis eos. Nec enim regibus maledicent
 nec benedicent: signa etiam in celo gen-
 tibus non ostendent: nec ut sol lucebunt
 nec illuminabunt terram. Bestie me-
 liores sunt illis: que possunt fugere
 sub tectum ac prodesse sibi. Nullo itaque
 modo nobis est manifestum quia sunt dii.
 Propter quod ne timeatis eos. Jam sicut
 in cucumerario formido nichil custo-
 dit: ita sunt dii illorum lignei et argentei
 et mairati. Eodem modo et in octo
 spina alba: supra quam omnis avis sedet.

OZIA.

Similiter & mortuo plecto in teneb's
 similes sunt dy illoz liquet & man
 rati & argentati. A purpura q̄
 & marmore que sup illd tenent. It
 etis utaq̄ quia n̄ sunt dy. Ipsi etiā
 postremo comedunt. & erit opprobri
 um in regione. Melior est homo iust
 qui n̄ habet simulachra. Nam erit
 longe ab opprobriis. **Explicit exem
 plū epistole ieremie. Incipit lamē
 tatio ieremie p̄phe qd̄ est in tytulo
 erinoth cum absolutione hebrai
 carū litterarū.** Et factum est post
 quā in captiuitatem ductus est isrl̄
 & ierlm̄ destructa est. sedit ieremias
 flens & plaxit lamentationē hāc
 in ierlm̄. & amaro animo suspi

Quis & euilans dixit. Aleph. I.

omo
 do se
 det id
 la ciui
 tas ple
 na ppl̄.
 facta ē
 quasi in
 dua dñā
 gentiū.

princeps puinciaꝝ facta est sub tri
 buto. **Beth.** Plorans plorauit in
 nocte. & lacryme ei' in maxillis eius.
 Non est qui consolet' eā ex omnib'

caris ei'. Omnes amici ei' spreuerūt
 eam. & facti sunt ei' inimici. **Si
 mel.** Migravit iuda p̄t afflictio
 nem & multitudinē seruitutis. ha
 bitauit inter gentes nec inuenit re
 quem. Omnes p̄secutores ei' appre
 henderunt eam int' angustias. **Delech.**
 Nie syon lugent. eo qd̄ n̄ sunt q̄ ue
 niant ad sollempnitates. Om̄s porte
 ei' destructe. sacerdotes ei' gementes
 uirgines ei' squalide. & ipsa oppressa
 amaritudine. **He.** facti sūt hostes
 ei' in capite. inimici ei' locupletati
 sunt. quia dñs locutus est sup eam
 p̄t multitudinē iniquitatum eius.
 Paruuli ei' ducti sunt captiui ante
 faciem tribulantis. **Wau.** Et egres
 sus est a filia syon omnis decor ei'. fac
 ti sunt principes ei' uelut arietes n̄ in
 ueniētes pascua. & abierunt absq̄
 fortitudine ante faciem subsequētis.
Lay. Et recordata est ierlm̄ dierum
 afflictionis sue & puaricationis om
 nium desiderabiliū suorū que habu
 erat a dieb' antiquis cum caderet po
 pulus ei' in mānu hostili. & n̄ esset
 auxiliator. **Mem.** uiderunt eam hostes.
 & deriserunt sabata eius. **Hech.**
 Peccatū peccauit ierlm̄. p̄terea
 instabilis facta est. Om̄s qui glifi
 cabant eā spreuerunt illā. quō ui
 derunt ignominia ei'. Ipsa autē ge

*Finis
 Hierusalem ab ipso conu
 lere ad dñm deū suū*

206